

Skipulagsstofnun
b.t Þórdísar Stellu Erlingsdóttur
Borgartún 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 5. desember 2023
UST202308-089/B.S.
10.05.00

Efni: Umhverfismat framkvæmda - Stækkun Sigölduvirkjunar. Umsögn

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags. 11. ágúst sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um mat á umhverfisáhrifum ofangreindrar framkvæmdar.

Umhverfisstofnun hefur á fyrri stigum gefið umsögn um framkvæmdina þar sem lögð hefur verið áhersla á að nýta núverandi virkjanir og orkuflutningsinnviði betur ef unnt er til að ekki þurfi að koma til að ráðist verði í virkjanir á svæðum þar sem engin slík mannvirki eru til staðar. Umrædd framkvæmd er innan iðnaðarlóðar og gert var ráð fyrir mögulegri stækkun þegar virkjunin var byggð á áttunda áratug síðustu aldar.

Umhverfisstofnun hefur einnig bent á að við umrædda framkvæmd ætti að fara yfir röskuð svæði í nágrenni virkjunarinnar með það í huga hvort unnt sé að betrumbæta eldri frágang þar sem aðrar hugmyndir um landmótun voru uppi þegar virkjunin var reist.

Í umhverfismatsskýrslunni kemur fram að ekki verið að breyta vatnsborðshæð og vatnsborðssveiflum í Krókslóni, einungis er verið að auka nýtingu virkjunarinnar með auknu vélarafli. Breytingar á starfsemi virkjana geta haft áhrif á umhverfismarkmið vatnshlota og því er mikilvægt að meta áhrif virkjana sem geta haft áhrif beint og óbeint.

Umhverfisstofnun óskaði eftir frekari upplýsingum vegna áhrifa á vatnshlotin sem bárust þann 22. nóvember 2023. Umhverfisstofnun hefur yfir farið þau gögn sem bárust frá Hafrannsóknastofnun fyrir hönd Landsvirkjunar vegna mögulegra áhrifa á vatnshlot sem eru á áhrifasvæði Sigölduvirkjunnar. Sigölduvirkjun er með starfsleyfi frá Heilbrigðistefirliti Suðurlands.

Vatnshlotin eru:

- Krókslón (103-2447-L)
- Hrauneyjalón (103-2135-L)
- Veituleið Sigölduvirkjunar (103-970-R)

„Tilgangurinn með fyrirhugaðri stækkun Sigöldustöðvar er að auka afl í raforkukerfinu og skapa þannig aukinn sveigjanleika í orkuafhendingu og mæta afltoppum þegar eftirspurn er í hámarki. Fyrirhuguð aflaukning er allt að 65 MW. Ekki er gert fyrir auknu vatnsmagni að öðru leyti en að nýta má meira vatn í styttri tíma sem þá eykur sveiflur í rennsli um virkjunina“

Þær breytingar sem við má búast við stækkun Sigölduvirkjunar er tímabundinn aukinn rennslishraði vatns um lónin og veituskurð aðrar vatnsformfræðilegar breytingar verða óverulegar. Rennslisaukning mun dæpast út í lónunum fyrir neðan og engra áhrifa að gæta í Þjórsá neðan Sultartanga.

Umhverfisstofnun gerir ekki athugasemdir við áhrifamatið og bendir á að vatnshlotin hafa öll orðið fyrir umtalsverðum vatnsformfræðilegum breytingum¹ og eru ólíkleg til að ná góðu vistfræðilegu ástandi eins og fram kemur í greinargerð.

Mikilvægt er að tryggja vöktun skv. lögum nr. 36/2011 um stjórn vatnamála, vatnaáætlun 2022 – 2027.

Umhverfisstofnun gerir ekki frekari athugasemdir við umhverfismatsskýrsluna.

Virðingarfyllt

Björn Stefánsson,
sérfræðingur

Ríkey Kjartansdóttir,
sérfræðingur

¹ Umhverfisstofnun 2020: Fyrstu skref við mat á manngerðum og mikið breyttum vatnshlotum.